

KARTA OPISU MODUŁU KSZTAŁCENIA		
Nazwa modułu/przedmiotu Bazy i hurtownie danych		Kod 1010515321010500637
Kierunek studiów Informatyka	Profil kształcenia (ogólnoakademicki, praktyczny) ogólnoakademicki	Rok / Semestr 1 / 2
Ścieżka obieralności/specjalność Technologie wytwarzania oprogramowania	Przedmiot oferowany w języku: polski	Kurs (obligatoryjny/obieralny) obligatoryjny
Stopień studiów: II stopień	Forma studiów (stacjonarna/niestacjonarna) niestacjonarna	
Godziny Wykłady: 16 Ćwiczenia: - Laboratoria: 16 Projekty/seminaria: -		Liczba punktów 4
Status przedmiotu w programie studiów (podstawowy, kierunkowy, inny) inny		(ogólnouczelniany, z innego kierunku) ogólnouczelniany
Obszar(y) kształcenia i dziedzina(y) nauki i sztuki nauki techniczne nauki techniczne		Podział ECTS (liczba i %) 4 100% 4 100%
Odpowiedzialny za przedmiot / wykładowca:		
Robert Wrembel email: robert.wrembel@cs.put.poznan.pl tel. 6652991 Informatyki ul. Piotrowo 2		Robert Wrembel email: robert.wrembel@cs.put.poznan.pl tel. 6652991 Informatyki ul. Piotrowo 2
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:		
1	Wiedza:	Student rozpoczynający ten przedmiot powinien posiadać podstawową wiedzę z systemów baz danych (relacyjny model danych, SQL, indeks drzewiasty, schematy koncepcyjne i logiczne, zarządzanie transakcjami i współbieżnym dostępem do danych), języków programowania, systemów operacyjnych.
2	Umiejętności:	Student powinien umieć: dokonać analizy wymagań dla systemu bazy danych, zainstalować system zarządzania bazą danych i skonfigurować bazę danych, utworzyć jej użytkownika, utworzyć podstawowe obiekty, wykonać podstawowe polecenia SQL. Ponadto, powinien umieć korzystać z różnych źródeł literaturowych w celu przeanalizowania istniejących rozwiązań i narzędzi dla zadanego problemu. Powinien rozumieć konieczność poszerzania wiedzy, umiejętności i kompetencji ponieważ technologie hurtowni danych rozwijają się bardzo szybko. Powinien być gotowy do podjęcia współpracy w ramach zespołu i do prowadzenia rozmów z klientem (zaj. projektowe).
3	Kompetencje społeczne	Student musi prezentować takie postawy jak: uczciwość, odpowiedzialność, wytrwałość, ciekawość poznawcza, kreatywność, kultura osobista, szacunek dla innych ludzi, chęć niesienia pomocy zawodowej, zaangażowanie w realizowane przedsięwzięcie.
Cel przedmiotu:		
1. Wskazanie praktycznych problemów projektowania, implementowania, wdrażania i utrzymania systemów hurtowni danych (HD), klasycznych i big data.		
2. Przekazanie wiedzy dotyczącej projektowania systemów HD, w zakresie: architektur technicznych, modelowania danych, projektowania warstwy integrującej i zasilającej - ETL, struktur fizycznych, optymalizacji zapytań analitycznych, technologii przetwarzania danych masywnych.		
3. Przedstawienie problematyki implementowania HD i aplikacji do analizy danych, w zakresie: rozszerzeń SQL do analizy danych, wykorzystania struktur fizycznych (indeksy, partycje, perspektywy zmaterializowane) w procesie optymalizacji zapytań analitycznych.		
4. Rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów, w zakresie: projektowania i implementowania systemów HD, oceny przydatności technologii HD i analizy danych do konkretnego zastosowania, testowania zaproponowanego rozwiązania pod kątem jego efektywności i funkcjonalności.		
Efekty kształcenia i odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia		
Wiedza:		

<p>1. Zaawansowana wiedza z zakresu: (1) architektur systemów hurtowni danych (HD) (klasycznych i big data), (2) teorii modelowania danych dla zastosowań analitycznych, (3) struktur danych dla HD, (4) technik optymalizacji zapytań analitycznych, (5) narzędzi i środowisk programistycznych wykorzystywanych do budowy HD - [K2st_W2]</p> <p>2. Wiedza szczegółowa z zakresu systemów HD (architektury, techniki i narzędzia integracji danych, modele logiczne i implementacyjne, struktury fizyczne, optymalizacja zapytań gwiazdzystych, strojenie wydajności, super-serwery) - [K2st_W3]</p> <p>3. Wiedza o trendach rozwojowych architektur i technologii HD. Wiedza o istniejących problemach dotyczących projektowania i budowania systemów HD - [K2st_W4]</p> <p>4. Zaawansowana wiedza o w cyklu projektowania i życia systemów HD - [K2st_W5]</p> <p>5. Zaawansowana wiedza dotycząca architektur, metod, technik, struktur fizycznych w rozwiązywaniu zadań projektowania systemów HD i rozwiązywaniu nietypowych zadań analizy danych (por. zajęcia projektowe) - [K2st_W6]</p>
<p>Umiejętności:</p> <p>1. Pozyskuje informacje z różnych źródeł wiedzy technicznej i naukowej (w j. pol. i ang.) na temat zagadnień objętych programem przedmiotu. Potrafi integrować i konfrontować te informacje, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny. Potrafi uzasadnić wybór rozwiązania dla zadanego problemu (por. zaj. projektowe) - [K2st_U1]</p> <p>2. Potrafi: (1) projektować i przeprowadzać eksperymenty, (2) interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski, (3) formułować i weryfikować hipotezy, w zakresie zadań deweloperskich systemów HD. Potrafi zrealizować projekty techniczne w oparciu o technologie HD (por. zaj. projektowe) - [K2st_U3]</p> <p>3. Potrafi wykorzystać metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne do formułowania i rozwiązywania zadań technicznych w zakresie systemów HD - [K2st_U4]</p> <p>4. Przy rozwiązywaniu zadań technicznych i badawczych integruje wiedzę z różnych obszarów informatyki (bazy danych, hurtownie danych, systemy operacyjne, systemy rozproszone, języki programowania, złożoność obliczeniowa, technologie internetowe) - [K2st_U5]</p> <p>5. Ocenia przydatność i możliwość wykorzystania nowych koncepcji, technologii, i oprogramowania dla systemów hurtowni danych (np. systemy klasy NoSQL, technologie strumieniowe, Hadoop, Spark) - [K2st_U6]</p> <p>6. Stosując nowe techniki, technologie, oprogramowanie, rozwiązuje złożone zadania projektowania, implementowania, wdrożenia wybranych komponentów systemu HD, często o charakterze badawczym (por. zaj. proj.) - [K2st_U10]</p> <p>7. Korzystając z dostępnych źródeł literaturowych (książki, artykuły techniczne i naukowe, dokumentacja techniczna) jest w stanie zapoznać się z nowymi zagadnieniami i technologiami w zakresie systemów hurtowni danych (w szczególności Big Data) - [K2st_U16]</p>
<p>Kompetencje społeczne:</p> <p>1. Rozumie, że obszary technologii hurtowni danych (podobnie jak w innych obszarach informatyki) wiedza i umiejętności bardzo szybko stają się nieaktualne i wymagają ciągłego uczenia się - [K2st_K1]</p> <p>2. Rozumie konieczność korzystania z najnowszej wiedzy i rozwiązań z zakresu technologii hurtowni danych (np. systemy klasy NoSQL, architektury przetwarzania równoległego Spark, Hadoop, architektury przetwarzania danych strumieniowych), w rozwiązywaniu problemów technicznych - [K2st_K2]</p>

Sposoby sprawdzenia efektów kształcenia

<p>Przedstawione wyżej efekty kształcenia są weryfikowane w następujący sposób:</p> <p>a) w zakresie wykładów weryfikowanie założonych efektów kształcenia realizowane jest przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenę wiedzy i umiejętności wykazanych na egzaminie pisemnym o charakterze problemowym i testowym (student może korzystać z dowolnych materiałów dydaktycznych); <p>Egzamin składa się z 5-6 zadań problemowych i 6-8 pytań testowych jedno lub wielokrotnego wyboru. Maksymalnie można uzyskać 40 punktów, z czego 6-8 za pytania testowe. Nie przyznaje się punktów ułamkowych. Egzamin uznaje się jako zaliczony od 21 punktów. Przyjmuje się następującą skalę ocen i punktów: 0-20: ndst., 21-24: dst, 25-28: dst+, 29-32: db, 33-36: db+, 37-40: bdb</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówienie wyników egzaminu; <p>b) w zakresie ćwiczeń laboratoryjnych weryfikowanie założonych efektów kształcenia jest realizowane przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenę wiedzy i umiejętności związanych z realizacją zadań laboratoryjnych poprzez spotkania ze studentami w terminach zjazdów; - ocenę wiedzy i umiejętności poprzez realizowanie jednego zadania mikro-projektowego, jako podsumowanie części laboratoryjnej; - ocenę wiedzy i umiejętności wykazanych na pisemnym zaliczeniu części laboratoryjnej. <p>Ocena mikro-projektu jest realizowana w ramach prezentacji zrealizowanego zadania, tj. działania zaimplementowanego mikro-systemu. Ocenie podlegają: (1) spełnienie wymagań strukturalnych i funkcjonalnych, (2) jakość zaimplementowanego rozwiązania (user experience), (3) sposób przedstawienia rozwiązania, (4) ocena wiedzy studentów w czasie dyskusji nad prezentowanym rozwiązaniem. Za część projektową maksymalnie można uzyskać 20 punktów.</p> <p>Zaliczenie pisemne laboratorium składa się z 4 zadań pisemnych polegających na wykazaniu się umiejętnością zastosowania zdobytej wiedzy do rozwiązania zadanych problemów. Za część pisemną maksymalnie można uzyskać 20 punktów.</p> <p>Łącznie, za część laboratoryjną można zatem uzyskać 40 punktów. Nie przyznaje się punktów ułamkowych. Laboratorium uznaje się za zaliczone od 21 punktów. Przyjmuje się następującą skalę ocen i punktów: 0-20: ndst., 21-24: dst, 25-28: dst+, 29-32: db, 33-36: db+, 37-40: bdb</p>	
Treści programowe	
<ul style="list-style-type: none"> - Problematyka integracji danych - Architektury integracji danych - Architektury systemów hurtowni danych dla zastosowań klasycznych - Zasilanie hurtowni danych - ETL/ELT - Modelowanie hurtowni danych - Wymiary ewoluujące - Struktury fizyczne dla hurtowni danych - Optymalizacja zapytań gwiazdzystych - Systemy klasy main-memory - Problematyka przetwarzania gigadanych - Architektury przetwarzania gigadanych 	
Literatura podstawowa:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Vaisman A., Zimanyi E.: Data Warehouse Systems - Design and Implementation. Springer Verlag, 2014 2. Jarke M., Lenzerini M., Vassiliou Y., Vassiliadis P.: Fundamentals of Data Warehouses. Springer, 2010, ISBN-13: 978-3642075643 3. Golfarelli M., Rizzi S.: Data Warehouse Design: Modern Principles and Methodologies. McGraw-Hill Osborne, 2009, ISBN-13: 978-0071610391 	
Literatura uzupełniająca:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Jiang B.: Constructing Data Warehouses with Metadata-driven Generic Operators, and more: Architecture, Methodology, and Paradigm; Concepts, Algorithms, and Operators; Principles, Recommendations, and Exercises. DBJ Publishing, 2011, ISBN-13: 978-3033029200 	
Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta	
Czynność	Czas (godz.)

1. udział w konsultacjach związanych z realizacją procesu kształcenia (wykłady i laboratoria)	2	
2. udział w wykładach	16	
3. udział w zajęciach laboratoryjnych	16	
4. przygotowanie do laboratorium	16	
5. realizacja mikro-projektów	16	
6. zapoznanie się ze wskazaną literaturą / materiałami dydaktycznymi w czasie realizacji projektu (10 stron tekstu naukowego = 1 godz.), 260 stron	26	
7. przygotowanie do egzaminu	8	
Obciążenie pracą studenta		
forma aktywności	godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	100	4
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	34	1
Zajęcia o charakterze praktycznym	48	2